

Додаток 1

до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти

СХВАЛЕНО

рішенням педагогічної ради
КЗ «Науковий ліцей імені
Анатолія Лигуна» КМР
протокол №1 від 28.08.2023

ЗАТВЕРДЖУЮ

директор КЗ «Науковий ліцей
імені Анатолія Лигуна» КМР

Яна ЖУЧЕК

ПОЛОЖЕННЯ

про академічну доброчесність учасників освітнього процесу
комунального закладу «Науковий ліцей імені Анатолія Лигуна»
Кам'янської міської ради

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти, педагогічних працівників у Комунальному закладі «Науковий ліцей імені Анатолія Лигуна» (далі - Положення) закріплює норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування між педагогічними працівниками, здобувачами освіти (учнями) та батьками.

1.2. Це Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту закладу освіти, Правил внутрішнього розпорядку Наукового ліцею, Колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та нормативних (локальних) документів закладу освіти.

1.3. **Мета** Положення полягає в дотриманні високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності закладу освіти (освітній, методичній, науково-дослідній, виховній тощо), підтримки особливих взаємовідносин між педагогічними працівниками та здобувачами освіти, запобігання порушення академічної доброчесності.

1.4. Педагогічні працівники та здобувачі освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за належне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого освітнього середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу ЗЗСО, зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

1.5. Норми цього Положення закріплюють правила поведінки безпосередньо у трьох основних сферах – освітній (навчальній), науково-методичній та виховній (морально-психологічний клімат у колективі).

2. Поняття та принципи академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього

процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.2. Порушеннями академічної доброчесності згідно ст.42 п. 4 Закону України «Про освіту» вважається:

- *Академічний плагіат* – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

- *Самоплагіат* - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових.

- *Фабрикація* – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

- *Фальсифікація* – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

- *Списування* – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети, тощо), крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, а також повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, самостійної, індивідуальної, тощо).

- *Обман* – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.

- *Хабарництво* – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального чи нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

- *Зловживання впливом* – пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за

надання такої вигоди третій особі вплинути на ухвалення рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави.

• *Необ'єктивне оцінювання* – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

2.3. Для забезпечення академічної доброчесності в Науковому ліцеї дотримуються наступних принципів:

- ✓ демократизм;
- ✓ законність;
- ✓ верховенство права;
- ✓ соціальна справедливість;
- ✓ пріоритет прав і свобод людини і громадянина;
- ✓ рівноправність;
- ✓ гарантування прав і свобод;
- ✓ науковість;
- ✓ професіоналізм та компетентність;
- ✓ партнерство і взаємодопомога;
- ✓ повага та взаємна довіра;
- ✓ відкритість і прозорість;
- ✓ відповідальність за порушення академічної доброчесності.

2.4. Науковий ліцей здійснює свою діяльність окремо від політичних уподобань, партій, релігійних об'єднань та рухів у будь-якій формі організації.

2.5. Кожен член ліцейної спільноти наділений правом вільно обирати свою громадянську позицію, яка проголошується відкрито при обговоренні рішень та внутрішніх документів.

2.6. Офіційне висвітлення діяльності закладу та напрямів його розвитку може здійснювати директор ліцею або особа за його дорученням.

2.7. У разі, якщо відбулося розповсюдження інформації, яка є неправдивою, особа, яка до цього причетна, має зробити все можливе, щоб спростувати викривлену інформацію, зменшити обсяг завданої шкоди.

3. Забезпечення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу

Академічна доброчесність у Науковому ліцеї забезпечується:

3.1. Усіма співробітниками та учасниками освітнього процесу ліцею шляхом:

- уникнення провокування дій, пов'язаних з корупційними правопорушеннями;
- дотримання норм Конституції України;
- дотримання Статуту ліцею та Правил внутрішнього розпорядку;
- дотримання норм чинного законодавства України у сфері загальної середньої освіти;
- збереження, поліпшення та раціонального використання навчально – матеріальної бази ліцею;
- культури зовнішнього вигляду співробітників та учасників освітнього процесу;
- дотримання правил високих стандартів ділової етики у веденні переговорів, у тому числі телефонних, які мають вестися у спокійному, ввічливому, доброзичливому тоні, що сприяє створенню позитивної репутації ліцею загалом;
- надання достовірної інформації;
- негайного повідомлення адміністрації закладу у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам;
- відповідальності за порушення академічної доброчесності.

3.2. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками ліцею передбачає:

- дотримання загальноприйнятих етичних норм;
- дотримання норм законодавства України про авторське право;
- повагу до осіб, які здобувають освіту, до їхніх батьків та осіб, які їх замінюють, незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, ставлення до релігії, кольору шкіри, місця проживання, мови

спілкування, походження, соціального і майнового стану, а також інших обставин;

- об'єктивно та неупереджено оцінювати знання та вміння здобувачів освіти;
- якісно, вчасно та результативно виконувати свої функціональні обов'язки;
- впроваджувати у свою діяльність інноваційні методи навчання;
- відповідно до вимог законодавства підвищувати свою кваліфікацію;
- дотримання правил посилення на джерела інформації у разі використання відомостей, написання методичних матеріалів, наукових робіт тощо;

- не розголошувати конфіденційну інформацію, інформацію з обмеженим доступом та інші види інформації відповідно до вимог законодавства у сфері інформації та звернення громадян;

- надання достовірної інформації;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- уникати приватного інтересу та конфлікту інтересів;
- нести відповідальність за порушення академічної доброчесності;
- негайно повідомляти адміністрацію Наукового ліцею у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам.

3.3. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- дотримання загальноприйнятих етичних норм;
- дотримання норм законодавства України про авторське право;
- повагу до педагогічних працівників;
- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами;
- поважати честь і гідність інших осіб, навіть, якщо їх погляди відрізняються від ваших;
- бути присутнім на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;

- використовувати у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації та грамотно посилатися на них;

- не фальсифікувати або не фабрикувати інформацію, дослідження, наукові результати з їх наступним використанням в роботі;

- не пропонувати хабар за отримання будь-яких переваг у навчальній або дослідницькій діяльності;

- не здійснювати або не заохочувати будь-якими способами зміну отриманої академічної оцінки;

- нести відповідальність за порушення академічної доброчесності;

- негайно повідомляти адміністрацію ЗЗСО у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам;

- тощо.

3.4. Дотримання академічної доброчесності батьками здобувачів загальної середньої освіти або особами, які їх заміняють, передбачає:

- виховання у дітей поваги до гідності, прав, свобод і законних інтересів однокласників, учнів інших класів, вчителів та інших людей;

- виховання відповідального ставлення до власного фізичного та психічного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля, формування навичок здорового способу життя;

- формування у дитини культури життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді, а також таких загальнолюдських цінностей, як справедливість, патріотизм, гуманізм, толерантність, працелюбство;

- виховання поваги до державної мови та державних символів України, усвідомлення необхідності дотримуватися Конституції та законів України, Статуту Наукового ліцею, правил внутрішнього розпорядку;

- сприяння виконанню дитиною освітньої програми та досягнення дитиною передбачених нею результатів навчання, самостійного виконання нею навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання.

3.5. Неприйнятним для всіх учасників ліцейної спільноти є:

- навмисне перешкоджання навчальній чи трудовій діяльності членів спільноти;
- участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю; підробка та використання документів;
- перевищення повноважень, що передбачені посадовими інструкціями, контрактами;
- використання мобільних телефонів під час контролюючих навчальних занять;
- вживання наркотичних речовин, алкогольних напоїв, паління у тому числі й електронних сигарет, поява в стані алкогольного, наркотичного та токсичного сп'яніння;
- пронесення зброї, використання газових балончиків та інших речей, що можуть зашкодити здоров'ю та життю людини.

4. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

4.1. За порушення норм цього Положення учасники освітнього процесу притягуються до відповідальності згідно з вимогами чинного законодавства України.

4.2. За порушення правил академічної доброчесності педагогічні працівники притягуються до таких форм відповідальності:

- дисциплінарна;
- адміністративна;
- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;
- інші форми відповідно до вимог чинного законодавства України.

При необ'єктивному оцінюванні результатів навчання здобувачів освіти педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічного звання;

Спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих ідей, використання Інтернету без посилань, фальсифікація наукових досліджень, неправдива інформація про власну освітню діяльність є підставою для відмови в присвоєнні або позбавленні раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;

Надання освітніх послуг за певну незаконну винагороду матеріального чи нематеріального характеру залежно від розміру, об'єму є підставою для притягнення педагогічного працівника до відповідальності судом першої інстанції.

4.3. За порушення правил академічної доброчесності здобувачі освіти притягуються до таких форм відповідальності:

- попередження;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- позбавлення або скорочення наданих закладом пільг, стипендій тощо.

При моніторингу якості знань не зараховуються результати, при участі у I етапі (шкільному) Всеукраїнських учнівських олімпіадах, конкурсах – робота учасника анулюється, не оцінюється. У разі повторних випадків списування учень не допускається до участі в інших олімпіадах, конкурсах.

4.4. За порушення правил академічної доброчесності батьки здобувачів загальної середньої освіти або особами, які їх замінюють, притягуються до відповідальності згідно з чинним законодавством.

5. Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності

5.1. Для попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності використовується наступний комплекс профілактичних заходів:

- інформування здобувачів освіти, педагогічних працівників та батьків про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики;

- розповсюдження методичних матеріалів щодо виконання норм академічної доброчесності;

- проведення семінарів із здобувачами освіти з питань інформаційної діяльності, правильності написання науково-дослідницьких, навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань;

- ознайомлення здобувачів освіти та педагогічних працівників із цим Положенням;

- посилення контролю вчителів, керівників секцій Малої академії наук, голів методичних об'єднань щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо.

6. Організація роботи Комісії з питань академічної доброчесності

6.1. З метою виконання норм цього Положення в Науковому ліцеї створюється Комісія з питань академічної доброчесності та етики педагогічних працівників (далі - Комісія) – незалежний орган для розгляду питань, пов'язаних із порушенням Положення та моніторингу щодо взаємного дотримання усіма учасниками освітнього процесу морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення.

6.2. Комісія наділяється правом одержувати й розглядати заяви щодо порушення цього Положення та надавати пропозиції адміністрації закладу освіти щодо накладання відповідних санкцій.

6.3. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, законодавством у сфері освіти, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом, Правилами внутрішнього розпорядку Наукового ліцею, іншими нормативними (локальними) документами закладу освіти та цим Положенням.

6.4. Склад Комісії затверджується наказом директора Наукового ліцею за поданням рішення педагогічної ради закладу освіти. Строк повноважень Комісії становить один навчальний рік.

6.5. До складу Комісії входять: директор, заступники директора з навчально-виховної роботи, педагогічні працівники, голова профспілки, голова учнівського самоврядування, голова батьківського комітету.

6.6. Будь-який працівник закладу освіти, здобувач освіти у Науковому ліцеї може звернутися до Комісії із заявою про порушення норм цього Положення, внесення пропозицій або доповнень.

6.7. Головою Комісії є директор Наукового ліцею, заступником - голова профспілкового комітету, секретар призначається з числа членів Комісії. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. За відсутності Голови його обов'язки виконує заступник. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо здійснює секретар.

6.8. Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Засідання можуть бути чергові, що проводяться у строки визначені планом роботи та позачергові, що скликаються при необхідності вирішення оперативних та нагальних питань.

6.9. Рішення комісії є правомірним за умови присутності на її засіданні не менше $\frac{2}{3}$ загальної кількості членів комісії. Рішення ухвалюються відкритим голосуванням. Рішення вважається ухваленим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.

6.10. Засідання Комісії оформлюється протоколом, який підписує Голова та секретар.

6.11. Комісія не менше одного разу на рік звітує про свою роботу перед педагогічною радою закладу освіти.

6.12. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм цього Положення чи підготовки про можливість такого порушення, повинен звернутися до Голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, клас, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

6.13. На засідання Комісії запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення Кодексу академічної доброчесності.

6.14. За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення чи не порушення норм цього Положення. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються директору для подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

6.15. Повноваження Комісії:

- одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки;
- залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні і програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;
- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики педагогічних працівників та здобувачів освіти;
- ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та науково-дослідницької діяльності;
- готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню та науково-дослідницьку діяльність ЗЗСО;
- надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів більш ефективного дотримання норм цього Положення.
- інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних (внутрішніх) документів закладу освіти.

Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;

- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;

- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

7. Прикінцеві положення

7.1. Це Положення погоджується рішенням педагогічної ради Наукового ліцею та вводиться в дію наказом директора закладу освіти.

7.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться за рішенням педагогічної ради Наукового ліцею та вводиться в дію наказом директора закладу освіти.

7.3. Учасники освітнього процесу мають знати Положення про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки. Публічний доступ до тексту Положення здійснюється через сайт Наукового ліцею <http://licey-1.ho.ua/>

7.4. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради Наукового ліцею.